

MÁGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 4 ft.
Félévre 2 ft.
Negyedévre 1 ft.
Egy szám ára 10 kr.
A lap kiadói: Nohel Armin
könyvkereskedésben van, hova az elő-
fizetéseket küldendők, s minden egyéb közle-
mény is csak oda czimezendő.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

ÉS

TÁRSADALMI KÖZLÖNY

Megjelenik: minden Szombaton.

Hirdetések

négyszet centiméternyi tér szerint számí-
tattak. — Egyszeri beiktatás ára minden
négyszet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg
külön 30 krajczár. — Előfizetőknek ked-
vezményben részesülnek.

Nyílt tér péntekenként 10 krral
számíttatik.

Ante portas.

Lapunk múlt számának ugyanezen helyén fejtegettük azt a kérdést, hogy ki legyen városunk országos képviselője?

Okoskodásunknak az volt az eredménye, hogy szem előtt tartva az ország érdekei mellett városunk speciális érdekei is, a választás polgárság csak akkor választ opporrtunusan, ha oly férfinak adja a képviselői mandátumot, a ki az iparos és kereskedelmi érdekeknek nemcsak szószólója, hanem ismerője is.

Szükségesnek tartottuk szószóló és ismerő vagy tán jobban mondva dilettans és szakember között különbséget tenni, mert mi tagadás benne, hogy mai nap minden téren, tehát az ipar és kereskedelem terén is a dilettansoknak száma légió, a szakembereké pedig fölülte esékély. Mai nap ugyszólván a bon tonhoz tartozik fennen hangoztatni, hogy Magyarországnak bukniia kell, ha jogász és paraszt ország marad, s így nem csodálkozhatunk, ha már méltóságos urak is beszédekert tartanak petroleumról, börről és hasznoló demokrata szagu dolgokról, a miért különben köszönetet szavazunk nekik, s nem osztjuk azok véleményét, a kik azt mondják, hogy e méltóságos urak csak azért mozognak szellemileg a mesterember mihelyében, hogy a „legnagyobb magyar” dicsőségére vergődhessenek, — mert hát nem vagyunk oly pessimisták, hogy ne tudnók elhinni, miszerint a gr. Károlyi Pista és Zichy Jenő kultúrörékveisi önzetlenek ne lehessenek. De

azt is tudjuk, hogy a lelkesedés éppen nem szokott karöltve járni a szakértelemmel. Pedig éppen az utóbbira van szükségünk, ha azt akarjuk, hogy szomszédjainkkal szemben ne huzuk a rövidébet.

Czikkünkben azon reményünknek is adtunk kifejezést, hogy a választók zöme tudni fogja, hogy mit tevő legyen.

S ugy látszik, nem esalódtunk.

Láng Lajos vasárnap tartott beszédjére oly esékély számmal jelentek meg a választók (a „Griff” terne csak félig telt még), hogy hinnünk kell, miszerint annak a pártnak, a mely fölülte népszerűtlen ügynek csinál propagandát, csak nagyon kevés híve lehet. De nem is lehet másképen. Jelenlegi orsz. képviselőnk oly férfin, a ki minden alkalommal megmutatta, hogy azon érdekek előmozdításán fáradozik, a mely érdekek városunk érdekeivel azonosnak. S az a extrapárt nem várja be a beszámolást, hanem nyakra-főre új képviselőjelöltet szó a „város” nyakába. A „város” nyakába, mondom, mert a falragaszok nem a kormány-párt, hanem a „város” képviselőjelöltjéről szóltak. Quo jure?

Ezt talán ama bizonyos lap meg tudná magyarázni, a mely oly dilemmába jött, melyből a legjobb akarattal sem bontakozhatik ki.

A mit Láng Lajos beszélt, az olyan „se hideg se meleg” féle volt, helyenként pedig, különösen ott, a hol az „izraelita polgártársaknak” kurizált, éppen valótlanosságokat mondott. A beszéld politikai részét is kedvünk volna egy

kis taglalás alá venni, s kimutatni, hogy a t. képviselő ur meggyőződése i gen sok tekintetben nélkülözök a szilárd alapot, — de erre nézve nekünk a sajtótörvény és a kir. ügyész-ség silitimnot paransolnak, s nekünk mint jóra való honpolgároknak, engedelmeskedünk kell.

Mig a kormánypárt egy mindenesetre tekintélyes egységgel tñtetett, addig az ellenzéki elem is mozgott. Szombaton a 48-as párt szükébb értekezletet tartott s már vasárnapra tűzte ki a nagygyűlést. Még mielőtt ez megtartatott volna, a méréseket ellenzék — Ráth — pártja is értekezett s kimondta, hogy a 48-as pártba olvad bele, Ráth Károlyt pedig megkínálja a jelöltséggel, ha ez szintén át-megy a 48-as pártköz.

Hat óra felé a 48-as párt emberei az ovoda udvarán gyülekeztek össze meglehetős tekintélyes számmal s legott az alakulás is megtörtént. Megválasztattak elnöknek: Lazányi Béla, alelnökköknek: Kovács István és Löwenstein Adolf, jegyzőknek Szokoly Ignác és Teudél Mihály, pénztárnoknak Perlay Géza, el-lenörnek Schirklhuber József és egy hatvan tag-ból álló végrehajtó bizottság. Jelölés nem történt, mert az ideiglenes bizottság nem fogadta el a központnak azon javaslatát, mely szerint Schulhoffot kellett volna fellejtetni. A végrehajtó bizottság e hét folyamán a megfelelő lépéseket bizonyára megtette, hogy a kijelölés már holnap d. u. 4 órakor tartandó nagygyűlésen történhessenek, mely alkalomra — mint halljuk, — Verhovay Gyula képviselőt is meghívják. Em-

T á r o z a.

Az istentagadó.

— Beszély. —

Ista: Németh Ignác.

(Folytatás.)

Mintán jól kisirta magát és megkönyvitő szívet, így kezdett beszélni: „Én a Florenzi B bankárnak fia vagyok Atyám magyarországi születésű és pesti kereskedő volt. A forradalom közzeledtére azonban összeszedvén minden ingó vagyona-t s Florenzbe vándorolt, hol haláláig mint e város polgára a legnagyobb tiszteltetben részesült. Két hónappal ezelőtt, nem tudom hogyan, tán véletlen-ségből ütött ki a tűz a házukban, vagy a hogyan a városban beszélék N. bankár gyújtatta fel; mert atyámnak ő volt a legnagyobb ellensége. Atyám és anyám benne égett s vele együtt minden vagyon, örökségem. Én a szomszéd faluban voltam arámmal, egy gazdag földbirtokos leányánál és két hétre reá volt kitérve lakodalmunk. De nem úgy akarta a sors, mert mintán kedvesem meghallotta, hogy mily nagy csapás ért engem, hogy egészen elszegényedtem, nem akart semmit fölém tudni, sőt mi több, a világ előtt örülnek adott ki, hogy úgy lássék, hogy nem azért vált el tőlem, mert elszegényedtem, hanem azért, mert megörültem. De ezzel még nem elége-dett meg! Elvette szabadságomat, a fogságban meg-betegedtem, ekkor pénzzel megvesztegetett orvosok által örülnek nyilvánított s egy reggel csak arra

ébredtem, hogy örültek házában vagyok. Itt barátom, miután betegségeből felgyógyultam, belátva veszé-lyes helyzetemet, arra törekedett, hogy hidegvér-tiséget megtartsam s komolyan beszéltem, mert máskép nem is beszélhettem, hogy belássák, hogy nem örültek. — hanem józan észszel bíró emberrel van dolgom. De hasznalt volt minden. Kinevettek, és midőn egy pár nappal később anyura kiállhatatlan lett helyzetem, hogy attól féltem, hogy valóban megőrülök, ekkor vad elszántággal kitéptem szük szobámnak erősen vasalt ajtaját és az előtte fel és alá sétáló őrt földre tepertem, fegyverét elvettem s rohantam előre a szük folyosón keresztül míg a másik végére nem értem. De ott ajtót nem találtam, hanem egy jól elrácsosozott ablakot. Fegyveremet le-dobtam az őrc erővel, miúnt az örül ragadtam meg a vasrácsosozat s úgy megráztam, hogy az egész fal mozgott bele, úgy hogy az egész ablakrácsosozat kez-zenben maradt. De ekkor már késő volt, nyomban voltak e szolgál lelkek s éppen akkor ragadtak meg, midőn az ablakon akartam kiugrani. Másnap betegem feküdtem ezellámban úgy összeverve, hogy két volt az egész testem.

Innen kezdődnek szenvedéseim, innen bennem ama kétely, hogy nincs Istenség, itt kezdtem el-gondolkodni lételem ezéjja fölött, mert ezelőtt még nem volt arra időm. Itt vetettem fel gyakran ma-gamban e kérdést, vajjon miért kell nekem itt e földön nyomorognom, miért ártatlanul szenvednem, vajjon ezért lettem-e teremtve?! Tehát nekem is az a ezél jutott, mi a többi állatoknak a természetben,

hogy teremtésüktől kezdve szenvednek, szolgálják? Ez igen nyomorult ezél lenne. Vagy tán azért helyzet-tem ide, hogy itt Istent imádvá, erényességem által szerezzem meg magamnak a jövő életet? Tehát e föld legyen a purgatorium, a tisztító tűz, mely ben-nünket minden bűneinktől megtisztítson?! Minek e hasznatlan munka! Maradtam volna, a mi voltam, a teremtés előtt, egy semmit nem látó, nem halló, tehetetlen anyag!

Kérdések, örökös kérdések, melyre nem hang-zik válasz. Nem tudom kitalálni, mi a rendelté-sem. Ide dobattam e nyomorult földre, s itt kell egész életmet átfelelnem, még azt sem tudva, vajjon önhatalommal megmenekülhetek-e innen. Hiszen tes-temet, e tehetetlen eszközt, a mely által gondolati-mat véghezvittem, szétrombolhatom, de vajjon bi-zonyos vagyok-e arról, hogy ez által ama ismeret-lent, mely gondolatmenetemet vezeti vele együtt szétrombol-e vagy nem? Szivaromat elégethetem, de mit semmisítettem meg? Külsejét, alakját, de az anyag azért megmaradt, csak hogy más formában jelent meg. Fűcsa, ha anyagot elégetünk, más anyag származik, tehát ha anyagot akarunk létre hozni, anyag kell hozzá, tehát hogyan lehet az, hogy Isten semmiből teremtette a világot?! Vajjon hogyan jö-hetett elő semmiségből az Isten? Mert mi belátá-sunk szerint e természeti szabályt követjük, hogy anyag, anyag nélkül nem származhatik.

(Folyt. köv.)

legéni hallottuk Gyurácz Ferenc helybeli ev. lelkész nevét, mint jelöltet, de ez csak olyan verzió, a melynek nem igen adhatunk hitelt, mert pozitív adataink hiányoznak.

Mondtuk már, hogy a mérsékelt ellenzék párt mul vasárnapi gyűlésén kimondta a 48-as pártba való beleolvadását, amél inkább megelépett bennünket Pap János kir. tanácsos felhívására, ugyanezen párt holnap d. u. 4 órakor a „Griff” nagytermében tartandó gyűlése gyűlésben. E pártnál, ugyálszik, hiányzik az, a mire a jelenlegi körülmények között nagyon is nagy szükségünk volna: az ősszetartás. Pedig éppen ezen párt és jelenlegi képviselője az, a mely- és kitől egyedül várjuk azon érdekek előmozdítását, mely érdekek különösen városunkat érintik.

Még nem tudjuk, hogy mi szándékban vannak e párt azon híveivel, a kik még nem csatlakoztak a 48-as párthoz, de azt tényképp mondhatjuk ki, hogy ha az ellenzék két jelöltet léptet fel, akkor a Lángpárt győzelmén csaknem bizonyosnak tekinthető.

Pestalozzi János Henrik.

Irta Bánfi János.

„Szeretnem volna Pestalozzinak, a nemes férfinak, kézszerítással és könyvekkel halátam kifejezni. Ő az emberiség jótétét él. Az emberiség nevében halát adok neki.”

Lujza, Poroszthon királynéja. II.

Zürichben, Baselen és Bernben találkoztak emberbarátok, kik őt tervei kivételében gyámolták, úgy hogy 1775-ben Neuhoftban már megnyithatta a szegények intézetét. Rövid idő alatt 50 szegény gyermek atya, gyámola és tanítója lón. Nagy súlyt fektetett a lakosbára, a szívélyos családiközlekedésre és a kedélyes házikörre. Terve szerint a gyermekeknek saját munkájuk után kellett volna megélni, s ugyancsak annak bérértét taníttatniok is. E gyermekekkel úgy élt, mint koldus koldusok között, hogy megtanítsa őket emelkedni módjára élni. — Azonban a segélypénzek kimaradván, kénytelen volt intézetét bezárni. „Én most szegény voltam” — így szól Pestalozzi egyik iratában — „Ez a világ sorsa, s én úgy jártam, mint mindenki, ki önhibája által lett szegényyű. Az olyan ember a pénzzel együtt redesen a magához s tehetségéhez való bizalmát is veszti el.”

Ez időben forduló pont állt be Pestalozzi életében; a kényszerítő körülmények, a szükség és nyomorúság iróká tette. Önfelelőző szeretete koldusbotot nyomott kezébe; barátjaitól elhagyatva, ellenitől kigunyolva még csak azon hit tartá fenn e nagy férfit, hogy a lélek tehetségeinek természetszerű fejlődése folytán a szellem elő nagyságra s erőre jut, melynek segítségével a megváltoztatott bajokon is fölül tud emelkedni. S e hiból származott ama elhatározása: „Iskolamester akarok lenni!” Mielőtt mint ilyen a gyakorlat terén fellépett volna, elméletileg vonalozta körül a nevelés-tanítás czélját, mikéntjét és miértjét az „Egy remete esti órái” című első irodalmi művében, mely 1780-ban jelent meg.

Különösen ezen műve az, mely tanúságot tesz arról, hogy mennyit gondolkodott Pestalozzi az ember lényegéről s a hivatásáról, — s hogy mennyire ismerte ő az emberi természetet annak belviszonyai után; mondandó belviszonyai után, mert midőn ő azt mondja: „Mindenekelőtt gyermek vagy, oh ember, — s csak azután hivatásod tanonca, —” emberismerete mondásának csak első részére terjed ki; második része: az ember természete külvizonyai után előtte homályos volt és maradt. — Az ember rendeltetéséről értekezvén s azon erőkről, melyek segítségével amant betöltheti, azt mondja, hogy ezen erők csak folytonos gyakorlat által fejlődhetnek; a gyakorlat pedig csak akkor eszközölthetik természetszerűen, ha azon elméleti tárgyakat, melyeket a gyermekekkel elsajátíttatni akarunk, előbb szemlélet utján megismertetjük. A tanításnál a közelebből kell kiindulni s a távolabba átmenni.

„Az ember” — így elmélkedik Pestalozzi — „mint s milyen egyenlő a trónon s a lombtető árnyékában, — mi az ember az ő lényegében? Miért nem mondják meg ezt nekünk a bölesek? A magasztos szellemek miért nem veszik észre saját nemüket? Használja-e a paraszt az ő ökrét, amélkül, hogy ismerne? Nem kutatja-e ki a pásztor birkáinak természetét? Miért nem vizsgálja az ember a maga természetének szükségleteit, hogy ezekre életének el-

vezeteit s áldását építhesse? Miért nem keresi ama igazságot, mely őt legbensőbbben megnyugtató, erőt fejlesztető, melyait felfedtené s éveit boldogítaná?”

Egy évvel későbbben egy másik mű kidolgozásához fogott, mely 1877-ben „Lienhard und Gertrud” cím alatt jelent meg, s a berni földművelő társaság által elismerő irattal; 50 arannyal s ugyanennyel érő aranyéremmel díjaztatott. E mű a svájci társadalmi élet akkori árnyoldaltait ecseteli, s a nép egyszerű nyelvén van írva. Főszemélye Gertrud asszony, a gondos és szerető anya, — mint neveli gyermekeit ama nyomastól körülmények közt, melyekben élt. Férfje, Lienhard, egyszerű kőműves, kinek sokféle gyarlóságait türelemmel viselte, s kit gyöngéd módon helyes utra terelni iparkodott, a mi neki sikerült is. Pestalozzi ezen elbeszélése által utmutatást akart adni a nőknek arra nézve, miként lehessenek ők is egy boldogabb családi életnek alkotói. Ezen mű alapította meg Pestalozzi híret.

Ugyancsak 1782-ben megjelent „Krisztóf és Elze” című műve is, mely az előbbi folytatásának tekinthető, de kevésbé sikerült amannál.

Szegényintézete feloszlatása után még 17 évig tartózkodott Neuhoftban, mely idő alatt nem vala alkalma nevelészi elveit gyakorlatilag is valószínűn. 1792-ben nővérét látogató meg Lipesében, mely alkalommal Goethével, Herderrel, Klopstockkal, Wielanddal és Jakobival megismerkedett. 1797-ben jelent meg „Kutatások a természet az emberi nem fejlődésében való menete felett.”

Az első francia forradalom Helvétit is lángba borította. 1798. őszén az ausztriaiak és francziák közötti esztárfoszások alatt Stanz városa és vidéke elpusztított; sok lakos megöltet, s az elhagyott gyermekek a legszánandóbb állapotban koldulva keresők keserves kenyeriket. Pestalozzi megkényörült az elhagyottak, a kormány segélye mellett gondoskodása alá vette az anyák gyermekeit s e czélra neki átengedett zárdát rendeztetett be. Körülbelül 80 gyermeknek lett atya, tanítója és — szolgálja. A gyermekek a legborzasztóbb elhagyottságban sínlődtek; alig volt fiz, ki a betűket ismerte. De Pestalozzi a leguagyobb nehézségektől sem rettent vissza. Éjjel-nappal volt velök; velök imádkozott, jánított és dolgozott; a zárda berendezésig pártában tanított. Midőn aludtak, mint őrangyal járt köztük, a betegetek ő ápolta, s mivel egy eseléden kívül senki sem volt segítségére, saját kezével tisztogatta, fésűlte, öltözte őket. S ő boldogan érzé magát e foglalkozásában; de boldogsága nem soká tartott, a francziák az ausztriaiaktól szorongattatva a vidéket elfoglalták, Pestalozzit a zárdából kiszorították s intézete fel lett oslatva. — Ekkor Zschokke kormánybiztos és kebelbarátja közbenjárása folytán másodtanitói állomást kapott a burgdorfi népiszkolánál; ez állomásáról betegeskedése miatt egy év lefolyta előtt lemondott, azonban e rövid idő alatt megalapítója lón az u. n. elemi tanmódnak. Kísérletet tett az iránt is, hogy miképp taníthatnák az anyák gyermekeiket, s az erre vonatkozó elveit „Mint oktatja Gertrud gyermekeit” című híres művében fejté ki. „Én a nép miveltségét az anyák kezére akarom bízni,” ezen elvét mondá ki már Lienhard és Gertrudban, s ennek ad kifejezést az ép említett műben is. 1803-ban jelent meg. „Az anyák könyve” c. műve.

(Folyt. köv.)

Levelezés.

Veszprém, 1881 ápril 29.

A mult szombaton megtartott hangverseny a felsővárosi temető rendezési költségei javára mint az előre látható is volt, minden tekintetben kitűnően sikerült. Az est főnyújtóját a balaton-füredi „szerelet-ház” növendékeinek fellépése képezte. Egy indult s számos magyar dalt énekeltek oly precizitással, mely becsületére való volna a legjobb dalárdának. A közönség el volt ragadtatva s szívfűni nem akartó tapssokkal jutalmazá a kis művészeket. Összesen 30-an jöttek el s mindannyian más más helybeli családnál voltak elszállásolva. Képzeltetni, hogy a szegény kis árvákat mindenütt mily szívesen látták. Ezt a szíves fogadtatást bizonyára nem fogják elfeledni soha. Derék igazgatójuk Nagy Áron ur Kisvitosi apátkanonok ur vendége volt, ki másnap vendége tisztelőre nagy ebédet rendezett, melyre a szeretetház tanárokon kívül a hangverseny helyi közreműködői, a rendezőség kiválóbb tagjai, a „Veszprém” szerkesztője s többben voltak hivatalosak. Mint hallom, a hangverseny tiszta jövedelme 173 frt. volt.

Városunk halálkötelei ifjai most a hetheti fegy-

vergyakorlatra készülnek, mely május 1-én veszi kezdetét s Győrben fog megtartatni. A családokora nézve bizony elég baj ez, de hát bizony csak jobb ott megjelenni, mint dezenteurként körözteni. Aztán a hetheti gyöngyvet nem is árt ám elpuhult ifjainknak.

A május 1-én városunkban megtartandó vesprémmegei általános ellenzék pártértekelet, min az előlekkől kivételöl, rendkívül népes s érdekes lesz. A központi választmányhoz beérkezett jelentet sek szerint a megye minden részéből jönnek ide a követválasztás iránt érdeklődő ellenzék pártívek, s a megyei ellenzék képviselői Eötvös Károly, Hunkár, Molnár Aladár s Csapó Kálmán is itt lesznek. Ép tegnap érkezett levél Ráthi Károly az önképviselőjétől is, melyben szintén jelenti, hogy a pártértekeletre Veszprémbe jő s vasárnap május 1-én a déli vonattal érkezik városunkba. Hiszem, hogy pápai nagyszámú tisztelő is sietni fognak megragadni az alkalmat, hogy szeretett képviselőjüket körülükbe ötvözölhessék. A vidékröl érkezők illő fogadtatása iránt minden intézkedés megtörtént s így legjobban, ha a kik Pápiról jönnek, meg szombaton délután érkeznék városunkba. Mert az értekelet vasárnap délután 3 órakor veszi kezdetét s 5-ig (vagyis míg a pápai vonat megérkezik) tart.

Az értekeleten minden megyei képviselőnk fog beszélni s a conferentia czélja lesz a leendő pártverszépítőd inscenirozini. Éste nagy bankett lesz, s ezek idő esetén az „Angyal” fogadó nagy kerti helyiségeiben, kedvezőtlen idő esetében a „Korona” nagy termében. Egy teríték ára 1 ft.

Az angol szűz ék helyi zárdájának növendékei tegnapelőtt s tegnap este tarták vizsgájukat kizsmágot de válogatott közönség jelenlétében. A 60 növendék mindenike kitűnő ügyességet tanusit egy a zongorajátékban, melyre Szabadyé urnó tanítja őket, mind tanulmányai s a egyéb kézimunkáikban. Tegnapelőtt táncpróbát tartottak, a kis piluló arany ganyakkal táncoló csoportját valóban gyönyörűség volt látni. A közönség többszörösen fejezte ki elismerését mesterük Róka János bpesti táncmester iránt.

S c o r p i o.

Budapest 1881 ápril 25.

E hét eseménydus volt. A színházba premiérek kecsgettek. A díszesebb tereken és utcákban szorgalmas munkások vonják magokra figyelmünket, kik serényen dolgoznak, hogy a fenséges trónörököl párnak illőle alkalmyával ünnepes szint öltösa a főváros. A Dumapart és a vén Gellérthegy fényben uszik majd és a szőke Duna habjaiban fürdik az öröm, a lelkesség istennője.

A színház napoként zsufolásig telve, Nem esoda, hiszen Blaháné játszik. Kedves alakja, vonzó játéka és kellemes hangja Thalia templomába varázsolja a fővárosi közönséget, és varázs erejével megbűvöli azt Handramnak vig operettjében az „üdvöskében.” Mindenütt hol ő az üdvöske fűd és szerencse honol, és Blaháné a szerepen szerencsésen választott. Ha a „Bokaesod”-ban naiv alakításában gyönyörködünk ha a „kornevillné” hangját a esalonygával azonosítjuk az „üdvöskében” a hang a játékkal párosul. A nemz. színházról nem rég bucsuzott el Vilt Maria asszony a Prófétia operában. Alig kell megemlítenem, hogy a világhírű énekesnő colozsali természetével győzelmesen vetélkedik erős és mégis esengő kellemes hangja, s hogy a fővárosi közönség mielőbb örömmel üdvözölni óhajtja körében. A német színházban a bécsi Károlyszínház vendégei mulattatják a német ajku pestieket hol egy Tevele egy Drucker és Josephy elfogadható gírásai a szórakoztató estéknek.

Az egyetemen grászlobogó leng. Gyászjelentések hirdetik a tanári kar egy tagjának hirtelen kimúltát. Még egy hete sem mult, hogy Horváth Ignécz műegyetemi tanár sajátkezevel vetett véget reménydus életének, s most a halál angyla ismét zskálmányolt hazai tudásaink között, elragadta tölünk az orvosi kar köztiszteletű dekanját Rupp János urat. Még 23-án a köző, a közérdekben emelt szót az öszbeborult férfi a kari gyűlésen még az ünnepek előtt hallgatól, tudományos előadásában gyönyörködtek, ma már ravatalát gyászolva állják körül a hazai tudósok és holnap a föld borítja meghidegült tetét s a halál szelleme mosolyra ölti csontos ajkait a gazdag zskálmány felett. Béke halmvaira!

Mig mi csak így busulva vigadtunk a fővárosban, addig azok a helytke jogászok, kikkel a váci utcán naponként kockéttiroznak a főváros szépségei, most otthon a vacatio evens órái élevezik és tñu ép most lopják el a szomszédasszony hanuskák barna lányának rozsmos ajkairól az utolsó bucsucskót. Hogy is ne mikor a közmondás is azt mondja: Die Juristen sind böse Kristen!

Kende Ádám.

Irodalom.

Vettük a Révai testvérök kiadásában Budapestben megjelent „Világ hírnű utazások könyvtára” cz. vállalatának első füzetét, mely Gróf Széchenyi Béla keleti utazása leírásának kezdetét Kreitner Gusztáv az expedició tagja tollából tartalmazza. Ára a képes, esinos kiállítású füzetnek 30 kr. — Az egész mű 30—32 füzetben fog megie-

lenni. Minden hóban két füzeti jelenik meg. E művet Pápián meg lehet rendelni Nobel Armin könyveskereskedésben. Ajánljuk.

A Képes családi lapok 30. számának tartalma: A feledés útja. Elbeszélés, írta Prém József. (Folytatás.) — Az áruló. Rudnyánszky Gyula költeménye. — A legszelmebb rajzoló. Rajzok a művész életéből. Irta Latky Károly. — "Téged illet" ... Novelle, írta ifj. Vánca Mihály. — Gondolatok. — A tavasz. — Nihilista hajza. Francia regény. (Folytatás.) No, sirj! Elbeszélés a tengerészek életéből. (Vége.) — Az első szántás. — Mozaik: Irodalom és művészet. — Egyveleg. — Szerkesztői üzenetek. A hét története. Képek: Az első szántás. Peszty Árpád eredeti rajza. — A tavasz. Melléklet: A „Rejtélyes házasság” című regény 225—240. oldala. A borítékon: Hetinaptár. — Pályázati talányok. — Talányjeltek Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hirdetések. Előfizetési ára egész évre 6 forint 3 frt, negyedévre 1 forint 50 kr. Az előfizetés postautalvánnyal Mehner Vilmos kiadóhivatalába (Budapest, kalupa-utca 6. sz.) küldendő.

Az „Ország Világ” XVI füzetének tartalma: I. Szöveg: A Tótpál néniék malmai. (Elbeszélés.) Tolnai Lajostól. (I.) Az anya. Fernan Caballerától. Vágynám lenni. Költemény. Vay Sándortól. A kis Elza története. Radó Antaltól. A Légyott. A hosszú nyak zsidók. Stranz Adolftól. Levelek az amerikai emigrációból. Nagy Gyulától. Utazási emlékek Felső-Olaszországhól. Vizelelt Imréltől. Menyasszony. (Regény.) Beothy Lászlótól. (15. közlemény.) Madár-idill. Költemény. (2 képpel.) I. Számnypróbalgatók II. Az első fűrdő. Husvét. Főliaszta. (Képpel.) Tátra-Erdő. (Képpel.) Bika-nyáj. (Képpel.) Egy utca Szerajevóban. (Képpel.) A vásárban. (Képpel.) Jótékonyág. (Képpel.) Az ischiai földrendés. (Képpel.) Az amerikai sereg-hernyő. (Képpel.) Irodalom. Zene. (h. j.) Színház. Gyászrovat. Divat. Sport. Csillagászat. Közlekedés. Különfélék. Naptár. rejtvények. A borítékon: Hirdetések. A XV. füzet rejtvényeinek megfejtése. A XV. füzet rejtvényeinek megfejtői. II. Képek. Főliaszta. Tátra-Fűrdő. Egy utca Szerajevóban. A vásárban. (Káziányi Ödön eredeti rajza.) Jótékonyág. (Benczur Gyula festménye után.) Birka-nyáj (Niklai J. eredeti rajza.) Az ischiai földrendés. Madár-idill (2 képpel.) Az amerikai sereg-hernyő.

Vidéki és helyi hírek.

A képviselő testület múlt szombaton tartott közgyűlésén megszavazta a szimpárolók által kért tért, melyre a színház építendő lesz. Ellene csak három szavaztak. Tehát most már bizonyos, hogy a Szechenyi téren színházunk lesz; kívánjuk is, hogy a még hiányzó pár ezer forint mielőbb begyűljön; mert mi sem osztjuk azon képviselő úr véleményét, mely szerint a színház erkölcsrontó befolyása volna.

Alkalmunk volt az adófelvételi lajstromokba bepillantani, s a mit ott láttunk, az aztán csakugyan „nagyszerű”. Az adófelvétel ez egyszer is „remek”. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat, miszerint a betéktint (május 3-ig bezárólag) el ne mulaszták, mert csak ezen időn belül lehet a két-három és többszörös megadóztatás ellen protestálni. Lesz is elég, a ki protestálni fog, mert a kinek a jövedelme egy fabatkával sem tesz ki többet 800 forint, s ezt az összeget hűségesebben is vallotta, annak sehogyan sem tetszhetik, hogy 1500—2000 forint után adóztatják meg. — Az adófelvétel úr, ügylátszik csupa Crözusoknak tart bennünket, pápaiakat, holott valóság már koldusok kezdünk lenni.

A májusi előléptetés a honvédségnél nem volt nagy; Hollan Ernő altábornagygyá lett kinevezve. Dr. Guttmann Frigyes helybeli orvos szinte ki lett nevezve szabadságot állománybeli főorvossá. Gratulálunk!

A pápai mérsékelt ellenzék részéről az országgyűlési képviselőjelöltség érdekében f. é. május hó 1-én, d. u. 4 órakor a „Griff” fogadó termében értekezlet fog tartatni, melyre több oldalról hozzámm intézett felszólítás folytán mindazon szavazati joggal bíró t. ez. polgártárs urak, kik magukat a fent jelzett pártához számítják, ezenel tisztelettel meghívattak. A 48-as pártbeli urak, mint vendégek szívesen látatnak. Kelt Pápián, április 26-án 1881.

Pap János.

Pályázat. A „Pápa város és vidéki tanítóegyesület” részéről pályázat hirdettek az egyesület azon tagjai számára, a kik az 1879/80 és 1880/81 tanévekben az iskola- és népkönyvtárak állítása és terjesztése körül különös tevékenységet fejtettek ki. A pályázati díjakra (I. díj 2 arany; II. díj 1 arany; III. díj egy ezüst forint) reflektálók alulírt elnökséghez forduljanak iskolai vagy népkönyvtárknak az illető költség vagy pedig iskolászói elnök által hiteltelített könyvjegyzékével. Pályázati határidő f. é. május hó 15-ike, s csak oly pályázók fognak tekintetbe vétetni, a kik ezen határidőn belül érintett okmányt beküldenek. Kelt Pápián, 1881. április hó 28-án. **Báfi János** polg. isk. igazgató, a „Pápa város és vidéki tanító egyesület” elnöke.

Hájalozás. Csoknyai János pápai hités ügyvéd nagyszámú közönség részvételével megtette az elvasdnap, e hó 24-én a reform. egyház szó tartása szerint, az alsó városi sarkertben. Áldás és béke lebegjen porai fölött.

A „Pápai Lloyd” társulat ma, f. hó 30-án este 8 órakor, tartja fűneupéles megnyitását Cse-

resnyés Károly zenekara közreműködése mellett, melyre a t. tag urakat családjával és vendégeivel tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Németh Albert és Verhovay Gyula a holnap délutáni vonattal városunkba érkeznek a 48-as párt értekezletére. Együttal mai vezérékünknek Schulhoff jelöltiségére vonatkozó passusát oda igazítjuk ki, hogy az ajánlás nem a központtól, hanem magánzemélytől származik.

Véres veredések. Egy kutyát megdobni akaró gyerkőcz, véletlenségből a püspök pince tulajdonos fiának homlokát megdobta. A fiu jancgatására szülei kifutottak és a gyerkőczét nyakon fogva mintegy fojtogatva a házba cipelték, melynek zárát elreteszelték és a gyerkőczét jól eldönggették. Ennek fájdalom kiáltásai az ottani sarkon ácsorgó napszámósokat és az ott közlőben lakó Sente meszársosegédet oly annyira felhevítették, hogy a gyerkőcz kiszabadítása végett a kaput betörték és a házba rohantak. De minthogy Beckék a kezeik közt levő kőezot onnét kieresztani nem akarák, a tetlegességre került a sor. Sente ur Beckéktől arcul csapta, a napszámósok pedig Beck urra rohantak és a gyerkőczre mért ütlegeket neki visszafizették. Sente úr a gyerkőcz kiszabadításában annyira fáradozott, hogy utóljára önmaga kiszabadítására atyjának kellett a helyszínre sietnie, hogy lát a véres ütlegek tömkelegéből kiszabadítsa. Az ügy a bíróságnak adatolt által, mely az ily brutális eljárásokat, méltóan tudja büntetni.

Helybeli kereskedő Schwarzstein Mórtól megszökött a 19 éves Roth Ferenc nevezett segéd, magával vivőn mintegy 100 ft. értékű rövid árukat. Hihetőleg Győrre ment, hogy onnan tovább szök-hessék. Nyomozzák.

A városi kapitányság megtöltötte a meszárso-koknak, hogy azokkal a nagy kutyákkal a vágóhidra járhasanak, mert a kutyákra már igen sok volt a panasz, mivel azon utcák kutyáit, a hol elhaladnak, fellármázzák, mi által éktelen ordítások támad. — Ez intézkedést csak helyesolni tudjuk, s csak azt kívánjuk, vajha minél előbb a rongyszedők sipolása is beálltunk.

Özvegy Krausz Dávidné házába f. hó 23-án éjjel ismeretlen tetosek behatoltak, és a kapuzsín-nal levő faalmáriomot kulcsal felnyitották és onnét 6 öltözöt férfi ruhát ellopott, melynek értéke 120 ft.

Veszprém megye ellenzéki választóihoz a következő felhívást bocsátotta ki a holnap, Veszprémben tartandó pártértekezletre vonatkozólag, a központi választmány: „Veszprém vár-

megye tisztelt választó polgáraihoz! Tisztelettel felhívjuk e megye összes választó polgárait, hogy a f. 1881. évi május hó 1-66 napján d. u. 3 órakor Veszprémben, a „Korona” vendéglő nagytermében Veszprém megye területéről választott összes ellenzéki képviselő részvételével tartandó általános ellenzéki párt-értekezletre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Sorraokozzuk a haza javának, szabadságának a jog és igazságának nevében az ellenzéknek türelemmel megszentelt zászlói körül! Kelt Veszprémben, 1881. ápril hóban. A Veszprém megyei ellenzék ideiglenes végrehajtó bizottsága.”

Uj hal a Balatonban. Hunyady Imre gróf 15,500 db. kalforniai lazacot rendelt, melyek ha megérkeznek B. Berényinél a Balatonba fognak bocsátatni. A lazacok idővel pótolni fogják a kivesző félben levő balatoni fogast.

Városunkban meghaltak f. hó 21—27-ig: Egyed Imre gyermeke György, r. k. 1/2 éves, bé-humt. Szabó János, r. k. 78 éves, tüdővész. Csoknyai János, h. u. 57 éves, szívkor. Maravancsics Borbála, r. k. 82 éves, aggkor. Főzse Babi gyermeke Gyula, r. k. 3 hetes, ránggöres. Grünfeld Markus leánya Sárlott, izr. 16 éves, tüdőgömkör. Gáspár Gyula, á. h. 29 éves, tüdővész. Kohn Maier, izr. 71 éves, aggkor. Kovács Julia gyermeke Lajos, á. h. 1 hetes, gyengeség.

Szerkesztői üzenetek.

K. A. Bpst. Köszönjük; rendes folytatást kértünk. **Dr. L. I. Gyrtt.** Ugy legyen; Udvoztel. **F. S. Veszpr.** Levélünk megkapta-e? **Scorpió** Veszprém. Köszönet s üdvözet. A mulhethi későn érkezett. A holnapú dolgokról kimerítő tudósítást ké-rünk. Javeltünk nem lehetséges. **B. E. Z-Kppny.** A kérdéses cikkek akkor jött, mikor alkalmi illyent cikkeknek már a nyomdában voltak, s így nem közlhetjük. Mi a lapot rendszeren küldjük; csak tessék az illetékes postahivatalhoz fordulni, s reklamálás díjmentes! Beesés közreműködést kérjük.

Nyilttér²)

Minden különtudósítás helyett

Schwarz Josephine és Bruder József összes rokonainknak és ismerőseinknek tisztelettel ajánljuk magukat mint jogyesek.

*) Az ezen rovatban megjelenő közleményekről nem vállal felelősséget a szerk.

Törvényesen
A ezim szalagnak által megbün-

DRÉHER
KIVITELI

Antal
PALACZK SÖR

tételezett vigneta utánozása hatóság tetteik.

a hamisítatlanság biztoztítása mellett kizárólagosan csakis

Dréher Antal
sörfőzőjében Kőbányán,

vagy
Buda pesten

Dietrich és Gottschlig
cs. kir. udv. szállítók és DREHER ANTAL főrak-tárnokainál megrendelhető. Árjegyzék ingyen és bérmenten küldetik. Árúsfítók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részo-sítottunk.

Oly palaczkosórt, melynek ezimszalagán a „Dietrich és Gottschlig” vezérügynökök neve elő nem fordul, a főző jótállást nem vállal.

KITÜNŐ MINŐSÉGÜ

Schwechati sör
palaczkokban
kapható nálam.

Egy palaczk ára 15 kr.

Öt vagy ennél több palaczk vásárlásánál az árt 15 kr-jával számítom üvegenként.

Tisztelettel

Schlesinger R.
kávés.

A „PÁPAI LLOYD” társulat
ma, f. hó 30-án tartja ánnepélyes megnyitását, mely alkalommal Cserenyés Károly zenekara fog közreműködni, melyre a t. tag urakat családjakkal és vendégeikkel tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Kezdeté esti 8 órakor.

